

PWYLLGOR YMDDEOL YN GYNNAR / DILEU SWYDDI

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 18 Medi, 2025.

Mae-r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd P. Drake (Cadeirydd); Cynghorwyr J.E. Charles, G. John, M.J.G. Morgan a N.C. Thomas.

300 CYHOEDDIAD –

Cyn dechrau busnes y Pwyllgor, gwnaed y datganiad canlynol: “A gaf i atgoffa pawb sy’n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio’n fyw yn ogystal â’i recordio dros y rhyngwrdd a bod y recordiad hwn yn cael ei archifo i’w wyllo yn y dyfodol”.

301 PENODI IS-GADEIRYDD –

PENDERFYNWYD – Y BYDD Y Cynghorydd N.C. Thomas yn cael ei benodi’n Is-gadeirydd y Pwyllgor Ymddeol Cynnar a Diswyddo.

302 YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd y rhain gan y Cynghorydd A.M. Ernest.

303 COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 18 Gorffennaf, 2025 fel cofnod cywir.

304 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

305 GWELLIANT I GYLCH GORCHWYL Y PWYLLGOR YMDDEOL CYNNAR A DISWYDDO (CAC) –

Cyflwynwyd yr adroddiad i ofyn am farn y Pwyllgor ynghylch cynnig i ddiwygio ei Gylch Gorchwyl.

Roedd y materion a ystyriwyd gan yr Aelodau yn cynnwys:-

- Byddai lleiafswm gostyngiad o 40% i oriau gwaith yn parhau, fodd bynnag, gallai unigolion ofyn am ostyngiad uwch a byddai ceisiadau o'r fath yn cael eu hystyried fesul achos. Mae'r Telerau Ymddeol Hyblyg ar Reoliadau Cynllun Pensiwn Lleol 2014 yn nodi bod rhaid i geisiadau am ofynion hyblyg arwain at ostyngiad o oriau o 40% o leiaf.
- Yn gyfreithiol, nid oedd yn bosibl gorfodi aelod o staff i ymddeol o dan y Ddeddf Cydraddoldeb ac nid oedd yn bosibl gorfodi amserlenni diwedd gwaith ar gyfer ymddeol hyblyg yn unol â hynny. Byddai'r rhan fwyaf o staff yn nodi dyddiad gorffen sy'n addas i'r ymgeisydd a'r cyflogwr, ond roedd yn well gan eraill gadw'r dyddiad hwnnw ar agor.
- Dywedodd y Cyngorydd Charles y byddai'n hoffi mwy o wybodaeth gan fod caniatáu i staff ymddeol yn hyblyg am ddwy flynedd tra'n derbyn cyflog a'u pensiwn y wladwriaeth yn nonsens a dylai fod yn rhan o'r ystyriaeth o geisiadau yn y dyfodol. Dywedodd y Rheolwr Gweithredol - Gwasanaethau Cyflogeion y byddai'r manylion yn cael eu hegluro i'r Pwyllgor.
- Byddai aelodau staff ar ymddeoliad hyblyg yn cael gostyngiad mewn cyflog fel rhan o'r broses ymddeol hyblyg a oedd yn gwneud cynilion i'r Cyngor.
- Mynegodd y Cyngorydd Charles bryder y byddai staff ar ymddeoliad hyblyg a llai o oriau wedyn yn gofyn am aelod arall o staff i weithio'r gwahaniaeth mewn oriau a oedd angen ei ystyried ymhellach gan ei fod yn effeithio ar y staff sy'n weddill a darparu gwasanaethau i'r cyhoedd.
- Dywedodd y Cyngorydd Thomas ei fod yn fater a drafodwyd ar ôl derbyn achos unigol ac a fyddai cais unigol yn cael effaith ar eu hadran pe bai'n cael ei ganiatáu. Yn aml, roedd gostyngiad mewn oriau yn caniatáu i'r Gwasanaeth recriwtio i lenwi'r oriau gwag hynny neu ddarparu anghenion trosiannol neu hyfforddi o fewn Adran. Roedd yn teimlo y dylid darparu canllawiau i'r Swyddogion hynny a fyddai â'r awdurdod dirprwyedig arfaethedig i ystyried ceisiadau o'r fath, gan ystyried y cais gan yr unigolyn ac anghenion yr Adran berthnasol, gan gynnwys unrhyw faterion hyfforddi ac olyniaeth.
- Eglurodd y Rheolwr Gweithredol - Gwasanaethau Cyflogeion y byddai unrhyw gais yn dal i fynd trwy'r holl wiriadau a balansau perthnasol fel y byddent wedi ei wneud i ddod i'r Pwyllgor eu hystyried, gan gynnwys Rheolwyr, Partneriaid Busnes AD, Penaethiaid Gwasanaeth a Chyfarwyddwyr. Byddai hynny'n cynnwys unrhyw anghenion cynllunio neu hyfforddiant olyniaeth yn ogystal ag ystyried anghenion yr Adran.
- Dywedodd y Cyngorydd Thomas y byddai'n hoffi gweld mwy o ystyriaeth i gynllunio olyniaeth. Dywedodd y Rheolwr Gweithredol - Gwasanaethau Cyflogeion y gellid cryfhau'r geiriad yn y Polisi i adlewyrchu hynny yn ysgrifenedig.
- Gofynnodd yr Aelodau am amlygu'r diwygiadau i'r ddogfennaeth fel y gallai'r Aelodau weld y newidiadau a wnaed cyn i'r mater ddychwelyd i'r Pwyllgor Ymddeoliad Cynnar a Dileu Swyddi i'w ystyried.

Gan ystyried yr adroddiad a thrafodaethau yn y cyfarfod, yna

PENDERFYNWYD –

(1) BOD y diwygiadau arfaethedig i Gylch Gorchwyl y Pwyllgor Ymddeoliad Cynnar a Dileu Swyddi yn cael eu cyfeirio yn ôl at Swyddogion er mwyn:

- Darparu rhagor o wybodaeth ynglŷn â chaniatáu i staff ymddeol yn hyblyg am ddwy flynedd wrth dderbyn cyflog a'u pensiwn y wladwriaeth;
- Darparu canllawiau i'r Swyddogion hynny a fyddai â'r awdurdod dirprwyedig arfaethedig i ystyried ceisiadau o'r fath, a oedd yn ystyried y cais gan yr unigolyn ac anghenion yr Adran berthnasol, gan gynnwys unrhyw faterion hyfforddi ac olyniaeth;
- Cryfhau'r geiriad o fewn y Polisi gan ystyried cynllunio olyniaeth.

(2) BOD, ar ôl eu diweddarau, y diwygiadau arfaethedig i'r Gylch Gorchwyl y Pwyllgor Ymddeoliad Cynnar a Dileu Swyddi yn cael ei gyfeirio i gyfarfod mis Hydref y Pwyllgor Ymddeoliad Cynnar a Dileu Swyddi cyn symud ymlaen trwy ddiwygiadau i'r Cyfansoddiad yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ar 1 Rhagfyr, 2025.

Rheswm dros y penderfyniadau

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

306 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau busnes canlynol ar y sail eu bod yn cynnwys datgelu gwybodaeth eithriedig yn ôl pob tebyg fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

307 PENDERFYNU AR DDISWYDDIADAU – W (CAC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 13 A 14) –

Rhoddwyd ystyriaeth i drefniadau arfaethedig ar gyfer diswyddo Cyfrifydd Hyfforddai Graddedig ar ddiwedd y contract dros dro tair blynedd.

O ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod, fe'i

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid taliad diswyddo yn cael ei gymeradwyo ar neu cyn 17eg / 18fed Hydref, 2025 ar sail Cynllun E o Gynllun Ymddeol Cynnar/Diswyddo'r Cyngor, yn amodol ar Benderfyniad (2) a W yn cydymffurfio â'r weithdrefn osgoi diswyddo.

(2) Y dylid, pe bai cyflogaeth arall yn cael ei chanfod i W, yn cael ei hymestyn i gwmpasu unrhyw gyfnod prawf a Phenderfyniad (1) yn cael ei ddirymu (ynghyd ag unrhyw daliad diswyddo) pe bai'r cyfnod prawf yn llwyddiannus.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Er mwyn sicrhau bod W wedi derbyn y tâl diswyddo priodol ar sail Cynllun E o Gynllun Ymddeol Cynnar / Diswyddo'r Cyngor.

(2) Er mwyn cynnal cydymffurfiaeth â pholisïau Adnoddau Dynol y cytunwyd arnynt gan y Cyngor megis Osgoi Diswyddo ac Adleoli yn ôl yr angen.

308 CAIS AM YMDDEOLIAD HYBLYG – R (CAT) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 13 A 14) –

Rhoddwyd ystyriaeth i benderfynu ar gais am ymddeoliad hyblyg mewn perthynas â'r gweithiwr uchod.

O ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod, fe'i

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cytuno ar ymddeoliad hyblyg R, yn unol â pholisi'r Cyngor yn amodol ar nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

(2) Y dylid cymeradwyo defnyddio'r pwerau dirprwyedig priodol, ar gyfer R, i alluogi oriau contract llai o 37 i 22 awr yr wythnos o 1 Hydref, 2025.

(3) Y byddai ymddeoliad R o gyflogaeth gyda'r Cyngor yn digwydd ar neu cyn 30 Medi, 2027.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Penderfynu ar gymhwysiad ymddeoliad hyblyg R o fewn y Rheoliad a chaniatáu ar gyfer unrhyw ddigwyddiadau nad ydynt yn hysbys ar hyn o bryd.

(2) Sicrhau bod oriau gwaith R yn cael eu lleihau yn unol â hynny.

(3) Hwyluso ymddeoliad R ar ddiwedd y cyfnod ymddeoliad hyblyg.

309 CAIS AM YMDDEOLIAD HYBLYG – W (CGC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12 A 13) –

Rhoddwyd ystyriaeth i benderfynu ar gais am ymddeoliad hyblyg mewn perthynas â W.

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod, fe'i dilynwyd

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cytuno ar y gwelliant bach i ymddeoliad hyblyg W yn unol â pholisi'r Cyngor yn amodol ar nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

(2) Y dylid cytuno ar y gwelliant i ymddeoliad hyblyg W heb ddyddiad gorffen penodol ar yr amod nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Penderfynu ar y cais am ymddeoliad hyblyg o fewn y rheoliadau a chaniatáu ar gyfer digwyddiadau posibl nad ydynt efallai'n hysbys ar hyn o bryd.

(2) Cyflawni'r newid angenrheidiol i oriau gwaith y gweithiwr i gynorthwyo parhad y gwasanaeth, darparu cefnogaeth briodol i gynorthwyo trosglwyddiad y gweithiwr i ymddeoliad a chyfrannu at waith Gwasanaethau Oedolion.

310 CAIS AM YMDDEOLIAD HYBLYG – A (CGC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12 A 13) –

Rhoddwyd ystyriaeth i benderfynu ar gais am ymddeoliad hyblyg mewn perthynas ag A.

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod, fe'i

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cytuno ar ymddeoliad hyblyg A yn unol â pholisi'r Cyngor yn amodol ar nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

(2) Y dylid cytuno ar ymddeoliad hyblyg A gyda dyddiad gorffen o Ragfyr 2026 ar yr amod nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Penderfynu ar y cais am ymddeoliad hyblyg o fewn y rheoliadau a chaniatáu ar gyfer digwyddiadau posibl nad ydynt efallai'n hysbys ar hyn o bryd.

(2) Cyflawni'r newid angenrheidiol i oriau gwaith y gweithiwr, cynorthwyo parhad gwasanaeth, darparu cefnogaeth briodol i gynorthwyo trosglwyddiad y gweithiwr i ymddeoliad a chyfrannu at waith Gwasanaethau Oedolion.

311 CAIS AM YMDDEOLIAD HYBLYG – S (CGC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12 A 13) –

Rhoddwyd ystyriaeth i benderfynu ar gais am ymddeoliad hyblyg mewn perthynas ag S.

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod, fe'i dilynwyd

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cytuno i ymestyn ymddeoliad hyblyg S yn unol â pholisi'r Cyngor yn amodol ar nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

(2) Y dylid cytuno i barhad ymddeoliad hyblyg S am 12 mis ychwanegol hyd at ddiwedd mis Medi 2026 ar yr amod nad oes unrhyw amgylchiadau eraill yn codi yn y cyfamser lle byddai'r cyflogaeth yn cael ei therfynu am reswm gwahanol.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Penderfynu ar y cais am ymddeoliad hyblyg o fewn y rheoliadau a chaniatáu ar gyfer digwyddiadau posibl nad ydynt efallai'n hysbys ar hyn o bryd.

(2) Cefnogi oriau gwaith parhaus y gweithiwr, cynorthwyo parhad gwasanaeth trwy gyfnod o drawsnewid gwasanaeth a chyfrannu at waith Gwasanaethau Oedolion.

312 MATER A BENDERFYNWYD YN FRYS GAN Y CADEIRYDD –

PENDERFYNWYD – Y dylid ystyried y mater canlynol a benderfynodd y Cadeirydd ei fod yn frys am y rheswm a roddir o dan y pennawd cofnod.

313 PENDERFYNU AR DDISWYDDO GYDA YMDDEOLIAD CYNAR – E (DCR) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 13 A 14) –

(Brys oherwydd yr angen i sicrhau y gall y Pwyllgor Ymddeoliad Cynnar/Diswyddo ystyried penderfyniad ar Ddiswyddiad gydag Ymddeoliad Cynnar ar gyfer E cyn gynted â phosibl)

Rhoddwyd ystyriaeth i ystyried a phenderfynu ar gais am ddiswyddiad mewn perthynas â gweithiwr E.

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod, fe'i

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid taliad diswyddo statudol yn cael ei gymeradwyo ar neu cyn 18 Ionawr, 2026 ar sail Cynllun E o Gynllun Ymddeol Cynnar / Diswyddo'r Cyngor, yn amodol ar Benderfyniad (2) a C yn cydymffurfio â'r weithdrefn osgoi diswyddo.

(2) Y dylid, pe bai cyflogaeth arall yn cael ei chanfod i E, y byddai'r rhybudd yn cael ei ymestyn i gwmpasu unrhyw gyfnod prawf a byddai Benderfyniad (1) yn cael ei ddirymu (ynghyd ag unrhyw daliad diswyddo) pe bai'r cyfnod prawf yn llwyddiannus.

(3) Y dylid, yn amodol ar gymeradwyaeth y Pwyllgor Ymddeol Cynnar / Diswyddo o Benderfyniadau (1) a (2) uchod, yn cael ei roi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth

Digidol i gytuno neu beidio â chytuno ar PILON (Taliad yn Lle Rhybudd) neu argaeledd E i weithio eu cyfnod rhybudd cytundebol fel y bo'n angenrheidiol ar ôl ymgynghori â swyddogion perthnasol.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Er mwyn sicrhau bod E yn derbyn y tâl diswyddo priodol ar sail Cynllun E o Gynllun Ymddeol Cynnar / Diswyddo'r Cyngor.
- (2) Cynnal cydymffurfiaeth â pholisi Rheoli Newid a Pholisïau Adnoddau Dynol y cytunwyd arnynt gan y Cyngor, megis Osgoi Diswyddo ac Adleoli fel y bo'n briodol.
- (3) Sicrhau bod dirprwyaethau ar waith i'r Pennaeth Digidol gytuno neu beidio â chytuno ar PILON neu argaeledd E i weithio eu cyfnod rhybudd cytundebol fel y'i hystyrir yn angenrheidiol ar ôl ymgynghori â swyddogion perthnasol.